

Pobjeda u posjeti Fakultetu likovnih umjetnosti na Cetinju, koji ove godine obilježava 30 godina od osnivanja

CETINJE - Fakultet likovnih umjetnosti na Cetinju smješten je u zgradi nekadašnjeg Austro-Ugarskog poslanstva. Ova prestižna obrazovna ustanova mijenjala je do sada više radnih prostora i prolazila kroz različite periode rada. Prilagodavali su se tim mijenjama i osobama i profesorima i studenti. No, uprkos svemu, FLU je ujek davao prepoznatljiv doprinos likovnom životu u našoj zemlji, čineći domaću scenu upečatljivom u regionu i šire.

Ove godine Fakultet likovnih umjetnosti na Cetinju slavi jubilej - 30 godina od osnivanja. Za tri decenije iznjedrio je 564 diplome. Taj značajan datum povod je da na stranicama Pobjede dočaramo život na fakultetu iz studentske vizure - stajne mlade ljudi privuklo umjetnosti, da li su na FLU dobili ono što su očekivali, te ih ladowljivi uslovima studiranja. Budući umjetnici podijelili su sa nama svoje poglede na likovnu scenu Crne Gore i nadanja za period nakon završetka školovanja.

- Prava je stvar što ste došli da čujete naš glas jer je važno da poručimo da se od umjetnosti može živjeti da to nije zabluda. Umjetnost nije hobi koji se usavršava, potrebljivo joj je ozbiljno posvetiti u svakom smislu - reči su kojim nas dočekuje jedna od studentkinja na ulazu na fakultetski atelje.

RADNI AMBIJENT

Redovna profesorica na Fakultetu likovnih umjetnosti Slavica Gvozdenović uvodi nas u prostor. Nakratko smo prekinuli radnu atmosferu. Toliko togaže da nam pokazuje kuće su tek počeli, ali i one stare koje sa ponosom ističu. Narazgovor sa ekipom Pobjede prva se održala Branka Marković, studentkinja druge godine slikarstva. Uzaljmo sa njom u jednu manju prostoriju. Krišom ok, vidimo kako su njene kolege znatljivo „prislonile uši“ na vrata kako bi čuli naša pitanja. Poručujemo im: „Možete da čujete, ali nema prepisivanja“. Branka Marković pokazuje

U malom prostoru sanjaju velike snove

Detalj iz jednog od ateljea na FLU

POSVEĆENI PROFESORI

Vladimir Knežević je na drugoj godini vajarstva. Odrastao je u umjetničkoj porodici - njegov otac je slikar iz Tivta Ivan Knežević. Kaže da je otac bio ponosan na njega kada mu je rekao da će krenuti njegovim stopama.

- Ovaj fakultet je ispunio moje očekivanja. Imamo dosta mogućnosti da stvaranje u različitim materijalima. Profesori se maksimalno trude da nas uputimo u fini ovog posla - kaže Knežević.

Branka Marković, studentkinja druge godine slikarstva

Halilom Ahmedspahićem. On dolazi iz Breze u Bosni i Hercegovini. Završio je tri godine vajarstva na Akademiji likovnih umjetnosti u Sarajevu i odlučio je da se prebací na cetinjski FLU.

- Igram slučaju sam odabrao Cetinje. Upoznao sam kolegincu sa cetinjskom akademijom koja je bila na masteru u Sarajevu. Svidio mi se program i pristup profesora. Na ovom fakultetu sam dobio ono što sam očekivao. Gđe god dođem, dobijem ono što želim. Tamo gdje su savršeni uslovi ne možu nastati umjetnost. Umjetnost nastaje iz improvizacije. Jedino tada iskreno možes napraviti nešto - kaže Ahmedspahić.

Lana Bulatović, studentkinja treće godine na smjeru grafički-dizajn, kaže da je Fakultet likovnih umjetnosti, u sustini, ispunio njena očekivanja.

- Ovdje je puno posvećenih profesora. Pogotovo na našem smjeru. To nijesam očekivala. Kada razgovaram sa prijateljima koji studiraju na drugim fakultetima, oni su u „šoku“ - nemaju takva iskustva i takav

Prava je stvar što ste došli da čujete naš glas jer je važno da poručimo da se od umjetnosti može živjeti i da to nije zabluda - riječi su kojim nas dočekuje jedna od studentkinja na ulazu u fakultetski atelje

gurno bolje. Studijski sam boravila u Španiji. Tamо su uslovi za fotografski studiobili fenomenalni. Toliko da poželite cito dan tu da provedete i da radiete. Ima puno računarskih sala. Nije da treba nešto pretjerano da se žalimo. Naš fakultet se puno trudi i svake godine napredujemo u tom pogledu - smatra Bulatović.

PRISAN OSJEĆAJ

Lana Bulatović nas odvodi u atelje u kom radi prva godina. Model sjedi u sredini, okružen studentima. U toku je čas vajanja. Radi se portret od gline. Nakratko prekidamo njihov prvi susret sa materijalom i procesom vajanja. Dočekuje nas dobro poznato lice, vajarka i saradnica u nastavi Ivana Radovanović. Upoznaje nas sa studentima i objašnjava zašto smo tu. Sa nama razgovara studentkinja na smjeru grafički dizajna Ana Ivanović. Kaže da je na fakultetu dobila i više nego što je očekivala.

- Svi su me plasili riječima: „Nema šanse da

„upadne, neće to biti tako tamo“ ali nije tako. Radimo mnogo. Dobili smo od fakulteta prostor da se razvijimo.

Kada je riječ o uslovima, recimo isključivo za vajarstvo, Stafelaji su nam prilično stari. Gotovo je nemoguće funkcionišati sa njima. Snalazimo se, podizemo ih, stavljamo na platforme. Teško se okreće pa imamo problema sa tim - ističe Ivanović.

Dopada joj se zgrada u kojoj je fakultet, ali ističe da svi i pak priželjkuju da se presele u novu.

- Preradujemo materijale koje su koristile ranije generacije tako da je nama sama priprema gline trajala po dva-tri sata dnevno. Opet, to sve ima svoje čarne. Sve su generacije do sada tako radile. Razvili smo prisni osjećaj sa tom glinom. Često go-

I.BOZOVIĆ

Budući umjetnici podijelili su sa nama svoje poglede na likovnu scenu Crne Gore i nadanja za period nakon završetka školovanja

Student magistrskih studija Filip Vrbica kaže da je nedostatak prostora trenutno aktivni problem. Pitamo ga da li je na FLU dobio ono što je očekivao. Kaže da odgovor na to pitanje zavisi od ličnog angažovanja.

- Vjerujem da će, ukoliko je student spremjan da se lično angažuje i istinski ga interesoš oblast kojom se bavi, imati nešto iz toga na kraju - kaže Vrbica.

NEŽELE IMITACIJU

Svi naši sagovornici kreiraju autentične likovne svjetove. Tek će stupiti na likovnu scenu Crne Gore. Najviše prati izložbe koje se održavaju na Cetinju, a u drugim gradovima onolikko koliko im obaveza na fakultetu i mogućnosti to dozvoljavaju. Branka Marković smatra da je naša likovna scena kvalitetna, da ima puno dobrih izložbi, ali joj se ne dopada što se „sve mijenja i što sve imitira Zapad“.

- Više postavki koje su intermedijalna umjetnost, izložbi fotografija, a manje je izložbi slika. Nama obično organizuju posjeće izložbama ovdje na Cetinju - kaže Marković. Njeno mišljenje dijeli Bošiljka Baković. Mlađa umjetnica je posvećena akvarel. Cilj joj je da ga usavrši. Ne bi voljela da naša scena postane „puka kopija Zapada“.

- Često sam u Boki, radim kao turistički vodič. Podijelila bih crnogorskog likovnog scenu na dvajdje. Izložbe koje se održavaju u Boki su više „slikarske“, za razliku od postavki na Cetinju i u Podgorici, gdje je akcenat na instalacijama, na intermedijalnim eksperimentima. Nama slikarima je potrebno malo više slika - kaže Baković.

FALI OTVORENOSTI

Angelina Kastratović smatra da je likovna umjetnost u Crnoj Gori dobro prihvjeta u stručnim krugovima, ali da ima problem s promocijom. Istina je da imamo velikih problema sa prostorom. Kada strani studenti donu na FLU, oni su oduveljni. Drago mi je što im se svida Cetinje i naš fakultet, ali u sushini ljudi su ti koji stvaraju atmosferu i dobre uslove za rad - ističe Tošić.

Nemanjko konkretni posao koji želim da radim, jer me zanimaju razne segmenti dizajna. Voljela bih da se bavim svim njima poticalo. Možda to bude neka dizajnerska agencija ili pak stamparija - ističe Bulatović.

nost - smatra Kastratović. Njeno mišljenje dijeli i Lana Bulatović. Ocjenjuje da na domaćoj sceni ima puno talentovanih i mlađih umjetnika, ali nije sigurna koliko „kulturni život“ posjećuje publike koja nije iz svijeta kulture.

- Nije to samo tako kada je u pitanju likovna umjetnost, nego je tako i u drugim umjetničkim oblastima. Sjedam se jednog umjetničkog festivala u Podgorici. Uzak je bio besplatan. Osim mojih drugarica, mene i članova žirija, u publici na predstavi nije bilo nikoga. Film i muzika se lakše probijaju, ali čini mi se da pozorišne i likovne manifestacije nijesu dobro posjećene - ističe Bulatović.

Studentkinja prve godine Ana Ivanović kaže da se na Cetinju stalno nešto dešava iz oblasti kulture.

- Zahvaljujući fakultetu informisani smo o svemu. U okviru nekih predavanja predviđen je održaj u neku od cetinjskih galerija. Nadam se da će se likovna scena na Crnoj Gori razviti još više. Većinu naših umjetnika odlazi u druge zemlje u potražnju mogućnosti. Vjenjem, koliko god da je teško, treba ići dalje i usavršavati se, ali se na kraju vratiti i donijeti novo znanje u svoju zemlju. Ako sve što valja damo inostranstvu, ni kada se neće podići kvalitet rada u našoj zemlji - smatra Ivanović.

VIZIJE BUDUĆNOSTI Nači posao u struci i nakon završenog fakulteta danas nije lako, što važi i za studente umjetničkih fakulteta. Naši sagovornici imaju različite vizije budućnosti - neko se vidi u ateljeu, a neko bi se najbolje osjećao u pedagoškom pozivu.

Vladimir Knežević kaže da je nedostatak prostora trenutno aktivni problem. Pitamo ga da li je na FLU dobio ono što je očekivao. Kaže da odgovor na to pitanje zavisi od ličnog angažovanja.

- Vjerujem da će, ukoliko je student spremjan da se lično angažuje i istinski ga interesuje oblast kojom se bavi, imati nešto iz toga na kraju - kaže Vrbica.

Branka Marković planira da se bavi digitalnom umjetnošću. Nada se da će do tada izgraditi sopstveni stil koji će se ljudima svijediti.

- Voljela bih da vidim kako je to studirati u nekoj drugoj zemlji. Nadam se da će biti uspjesna u ovome što radim - kaže Duretić.

Kastratović planira da se bavi turističkim vodičem. Njeno mišljenje dijeli Bošiljka Baković. Mlađa umjetnica je posvećena akvarel. Cilj joj je da ga usavrši. Ne bi voljela da naša scena postane „puka kopija Zapada“.

- Vjerujem da ljudi mogu da žive od umjetnosti u današnjem vremenu. Danas ljudi troše mnogo novca na ono što im ne treba, na površne stvari. Ako se više obrazujemo i postanemo zainteresovani za umjetnost i akuzi u to imamo umjetnike koji daju nešto što je vrijedno, onda je potrebno definitivno moglo da se živio umjetnosti - kaže Kastratović.

Lana Bulatović misli da ima puno mogućnosti za one koji se bave grafičkim dizajnom.

- Nemam neki konkretan

Šahovsko prvenstvo likovnjaka

U jednom od ateljea vidjeli smo zanimljivu šahovsku tablu. Po kazivanju naših sagovornika, tabla je nastala iz prostog razloga - igrao im je šah. Vidjeli su sto i na njemu naslikali šahovski polja. Pošto nije bilo figura u zeleni plastične čaši, u njih su izlili gips i od njih napravili pione. Drugi predmeti postavljeni su kao zamjera za ostale figure. Tako su, recimo, lovac, kraljica, kralj... manje i veće tube boje. Kažu nam da igraju svakoga dana.

- Igramo mi, i igraju i profesori. Pravimo i takmičenja - ističu studenti.

Na pitanje ko je najvičniji antički igrač, odgovaraju u glas: „Dekan Ratko!“

Zgrada FLU na Cetinju

Novinari Pobjede u razgovoru sa studentima

FLU nije došla sa jasno određenim očekivanjima. Ovaj fakultet ima veliki broj talentovanih ljudi i na njemu postoji mogućnost razvoja individualnog talenta. U sushini sam zadovoljena. Istina je da imamo velikih problema sa prostorom. Kada strani studenti donu na FLU, oni su oduveljni. Drago mi je što im se svida Cetinje i naš fakultet, ali u sushini ljudi su ti koji stvaraju atmosferu i dobre uslove za rad - ističe Tošić.

FALI OTVORENOSTI Angelina Kastratović smatra da je likovna umjetnost u Crnoj Gori dobro prihvjeta u stručnim krugovima, ali da ima problem s promocijom. Istina je da imamo velikih problema sa prostorom. Kada strani studenti donu na FLU, oni su oduveljni. Drago mi je što im se svida Cetinje i naš fakultet, ali u sushini ljudi su ti koji stvaraju atmosferu i dobre uslove za rad - ističe Tošić.

Adrijana ĐORĐEVIĆ